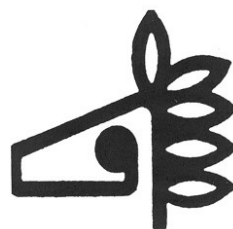

V.U. Stefaan Van der Auwera, Waversebaan 66, 3001 Heverlee
Afgiftekantoor 3000 Leuven 1 — P4A9093

Driemaandelijkse

PB-PP | B-2/2384
BELGIE(N)-BELGIQUE

Tijdingen

jaargang 45 nr 4

oktober – december

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw
Regionale milieu- en natuurvereniging

Waversebaan 66, 3001 Heverlee

Colofon

De Tijdingen is het driemaandelijks Tijdschrift van de regionale natuurbehoudsvereniging Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud' vzw. De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vechten sinds 1969 voor het landschap en de natuur in het Dijleland. Daartoe heeft ze werking ontplooid over vele domeinen: natuureducatie (bosklassen, educatieve tentoonstellingen), natuurgidsen- opleiding, wandelingen, beleidswerking, natuurbeheer, enz. Van deze activiteiten vind je of in dit tijdschrift of op onze website een weerslag. Tintelen je vingers om mee te helpen, neem dan gerust met ons infocentrum contact op!

infocentrum@vhm.be

016/ 23 05 58

Waversebaan 66

3001 Heverlee

www.vhm.be

De redactie

Stefaan Van der Auwera (layout),
Jo Symons, Bertje Raeymaekers.

U heeft foto's of een verslag van een activiteit? Stuur maar op!

Foto's voorkaft: *Desire Vanautgaerden, Koen Lepla*

Druk: Vanderpoorten, Kessel-Lo
1200 ex.

Lidgelden & steun

Lid worden kan je voor 15 euro (hoe? Zie kader hiernaast). Hiervoor krijg je 4 x per jaar een tijdschrift, op het einde van het jaar een verzorgd Jaarbulletin met diepgravende artikels rond een bepaald thema en gratis toegang tot alle activiteiten.

Onze initiatieven, ondermeer de aankoop van natuurgebieden in het Dijleland, kan u ondersteunen door op rekeningnr.

IBAN: BE92 2300 0285 2123 BIC: GEBABEBB een gift te storten. Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar (U ontvangt een attest).

Inhoud oktober– december 2014

Oorlog in de Doode Bemde 1

Doode Bemde Nieuws 2

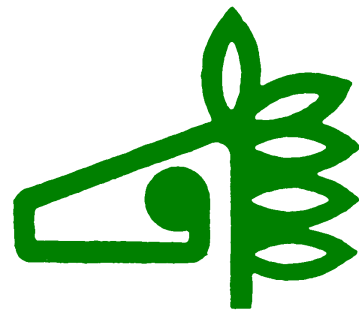
Teen en tander, de avonturen van de terreinploeg 6

Steunkalender Woudlucht 8

Speurneuzen: Planten in de winter 9

Archief VHM bij Kadoc 13

Miradal wandelingen 14

Big Jump Heverlee 16

Ronde van Bertem 18

Solidariteitsdag voor Kitango

Zomerkamp 2014 20

WWW.VHM.BE

Neem eens een kijkje op de webstek! Ook op facebook!

In het midden van deze Tijdingen vindt U de uitneembare activiteiten agenda

Word vriend

Waarom lid worden?

- U steunt de natuurontwikkeling in uw streek
- U krijgt elk jaar een interessant en mooi verzorgd thematisch jaarboek
- U blijft op de hoogte van de vele leuke, ontspannende en/of leerzame activiteiten

infocentrum

Tel/fax: 016 23 05 58

De Dijlevallei waarderen = lid worden

Stort 15 € op rekening 431-0525001-07 VHM vzw

IBAN : BE74 4310 5250 0107

BIC : KREDBEBB

OF NOG BETER: **Domiciliëring →**

Geef dit in via je internetbankieren met:

- als referentienummer je lidnummer (dit is het nummer (bv. 999999/9) op de adressticker van je Tijdingen)

- en het schuldeisernummer van

VHM= 00410963957

Of stap even je bankkantoor binnen met deze 2 nummers!

Je krijgt dan steeds en stipt alle Tijdingen en ons gratis Jaarboek in je bus.

Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw

Waversebaan 66

3001 Heverlee

Email: Infocentrum@vhm.be

Webstek: www.vhm.be

Op stap met de Vrienden geweest?

Waarom niet eens een klein verslagje en wat foto's maken voor Tijdingen! Stuur maar op naar infocentrum@vhm.be

“ OORLOG in de DOODE BEMDE “

Nee Vrienden, niet één of andere oorlog om een jachtmisdrijf, noch om een mogelijk fietspad door onze Doode Bemde, maar een ECHT oorlogsfeit, dat zich 70 jaar geleden in de rustige weiden en broeken naast de spoorlijn afspeelde. Ik vond bijgaand relaas en de illustrerende foto's in een boek over de weerstand tegen de Duitse bezetter in de tweede wereldoorlog.

Ik citeer de auteur :

“Er werden ook troepentransporten aangevallen. Eén van de bloedigste aanvallen in de analen van de sabotage gebeurde op 30 juli 1943 op de spoorlijn Leuven-Ottignies te Oud-Heverlee.

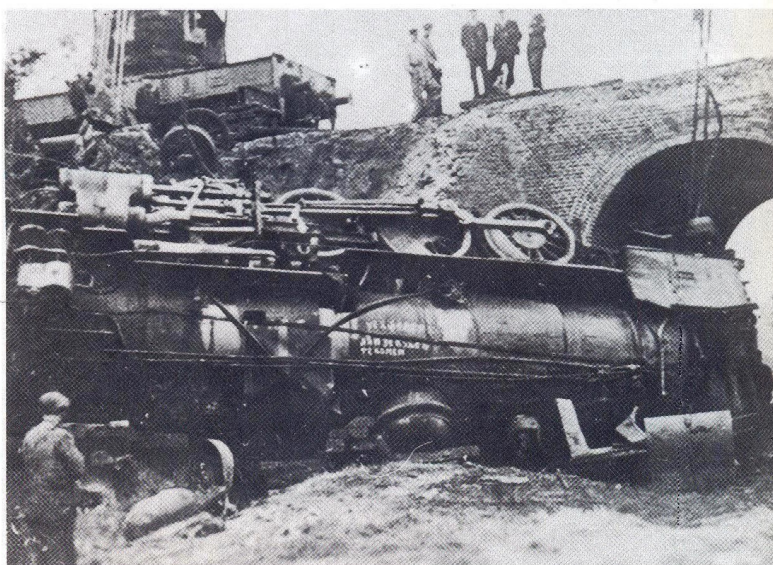
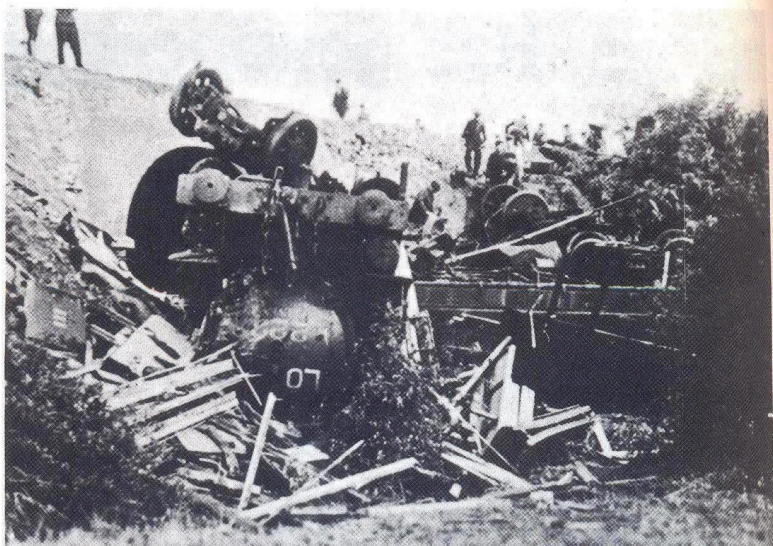
De aanslag werd uitgevoerd door vijf manschappen van het eerste bataljon van de Leuvense Gewapende Partizanen .Aangezien ze niet over springstof beschikten, gebruikten ze een oude obus van 75 mm. Zou het lukken ? Om 3u30 's nachts was alles klaar. Eindelijk kwam de trein uit de richting Leuven aangestormd. De partizanen wachtten tot hij dicht bij de lading was alvorens ze tot ontploffing te brengen. Het konvooi dat tegen hoge snelheid reed op de metershoge spoordijk, stortte onder een hels lawaai naar beneden. De Duitsers werden met tientallen door de vallende wagons, voertuigen en geschut verpletterd. Erger nog was het vooraan gesteld. Vlak achter de locomotief was een tweede klasse rijtuig vastgemaakt. Daarin hadden de officieren plaats genomen. In zijn val kipte de locomotief nu dit rijtuig over zich heen zodat het met de wielen naar boven naast de berm kwam te liggen. De locomotief stortte zich in zijn val ondersteboven op het rijtuig dat totaal verpletterd werd. Het aantal slachtoffers was bijzonder hoog : 280 Duitse militairen van generaal tot gewone soldaat, kwamen door deze sabotagedaad om het leven. Zonder het te weten hadden de saboteurs nagenoeg een hele stafcompagnie vernietigd. “

Zo beschreef Louis Van Brussel deze catastrofe in zijn boek “Partizanen in Vlaanderen” .

Als we tijdens de komende winterse werkdagen aan de “koeienbrug” weer aan natuurbeheer zullen doen langs de spoorlijn, zal het herstelde plafond van de boogbrug ons aan dit oorlogsfeit herinneren.

Belangrijke nota : De “koeienbrug” ligt in het voor wandelaars NIET toegankelijke rust- en broedgebied van de rechter Dije-oever in de Doode Bemde.

Desire Vanautgaerden

Foto's genomen tijdens de opruimingswerken na de aanslag van 30 juli 1943 te Oud-Heverlee op een Duits troepentransport. De Leuvense Gewapende Partizanen brachten met die sabotage een hele stafcompagnie om het leven of, in harde cijfers uitgedrukt, 280 Duitse militairen.

HET Doode Bemde NIEUWS

Blauwe knoop

Maaien doen we niet voor het plezier van het maaien zelf. Bedoeling is om bloemrijke graslanden in stand te houden. Dat al dat hard labeur ook tot resultaten leidt, kan je elk voorjaar vaststellen. Tussen al dat kleurengeweld van ratelaars, pinksterbloemen en echte koekoeksbloemen, zijn er ook een aantal minder opvallende soorten die het erg goed beginnen te doen. Zo zijn knolsteenbreek en trosdravik de voorbije jaren sterk toegenomen. Zeldzamer is de blauwe knoop, een soort van natte tot vochtige, voedselarme graslanden. Een biotoop dat in Vlaanderen sterk onder druk staat door bemesting, ontwatering en het wegvallen van het traditionele graslandbeheer. In de rode lijst staat de blauwe knoop dan ook in de categorie 'achteruitgaand'. De soort komt nauwelijks nog voor in de Dijlevallei, maar in de Doode Bemde houdt ze stand. Met slechts enkele exemplaren was de populatie wel erg klein. Tot nu. Deze zomer ontdekten we tientallen nieuwe exemplaren. De populatie is nog steeds klein en voorlopig nog beperkt tot 1 perceel, maar het is wel een stap voorwaarts in het behoud van de blauwe knoop in de Dijlevallei.

(Foto: NB)

Verlegde pad en het nieuwe klappoortje aan de veekraal in Sint-Joris-Weert.

Sluiten of niet

Dat niet iedereen voor de natuurpracht naar de Doode Bemde komt, weten we al. Sommige bezoekers komen om zich te bevoorraden. Dat kan gaan om beschermde krakeenden of sporadisch een weidepoort. Deze keer was er hoge nood aan slotjes. En waar vind je die makkelijker en goedkoper dan in kijkhut De Roerdomp? De terreinploeg zal de gestolen slotjes vervangen zodat de luikjes terug gesloten kunnen worden. Misschien een idee om slotjes te voorzien voor de slotjes?

Maaien

Vanaf eind juni start het maaiseizoen in de Doode Bemde. De landbouwers waarmee we samenwerken beginnen dan met de grote percelen die volledig machinaal kunnen bewerkt worden. De natste percelen vergen handwerk en doen we zelf. Dat gebeurt meestal half juli, hoofdzakelijk tijdens het zomerkamp. De regen was deze zomer echter spelbreker. Voor de graslanden die we zelf maaien, is dat minder een probleem. De kwaliteit van het maaisel is niet goed genoeg om te gebruiken voor dieren. Het hoeft dan ook niet gedroogd te worden. Het werk wordt er wel zwaarder door. Nat maaisel weegt immers meer. Gelukkig konden we opnieuw rekenen op heel wat vrijwilligers tijdens het zomerkamp en ook de JNM en enkele scholen en bedrijven kwamen helpen. Voor de grootste percelen verliep het minder vlot. Begin juli konden nog enkele

(Foto: svda)

Blauwe knoop

percelen gehooïd worden. Nadien kwam de regen. En het bleef regenen. Om te hooien zijn minstens enkele dagen droog weer nodig. Het terrein mag ook niet te nat worden, want dan kan je er met machines niet meer op. Overstromingen helpen dan ook niet. Het gevolg was dat grote percelen, zoals dat aan het knuppelpad en Grote Pasteels (de weide met de rij grote wilgen), begin september nog steeds niet gemaaid waren. Normaal gezien staan er die periode al koeien op. Op zich hoeft dat geen probleem te zijn. Later maaien is voor een aantal soorten gunstig. Blauwe knoop bijvoorbeeld bloeit laat. Het grasland waarin de soort staat, maaien we dan ook later. Zo heeft de plant tijd om zaad te produceren en te verspreiden. Belangrijk is wel dat er uiteindelijk gemaaid wordt. Een jaar overslaan is geen optie. Dat is niet goed voor de soortenrijkdom van het grasland en maakt het maaien ervan het jaar erop moeilijker. Hopen dus op een mooie nazomer zodat toch nog kan gehooïd worden. Indien het nat blijft, moeten we zelf maaien. Dat zorgt voor veel extra werk en bovendien blijven we dan zitten met enkele tonnen onbruikbaar maaisel.

Wandelpaden

De voorbije jaren is het knuppelpad vernieuwd. De volledige onderbouw werd vervangen en het pad is een stuk breder gemaakt. Er bleef nog wel een 15-tal meter over aan de kant van de Dijle. Daar is in augustus werk van gemaakt. Het volledige traject is nu aangepakt. Hopelijk gaat het vernieuwde pad lang mee zonder te veel extra werk.

Aan de veekraal in Sint-Joris-Weert heeft de terreinploeg het pad verlegd. De kant langs de Dijle werd te smal om nog een

veilige doorgang te garanderen. Het pad loopt nu dus langs de weide. Tegelijk is een klappoortje geplaatst. Met dank aan de provincie voor de financiële steun.

Inrichting Appeljee

Een goed uitgeruste werkplaats is noodzakelijk om de Doode Bemde op een efficiënte manier te kunnen beheren. Met de steun van Europa en de provincie wordt daarom gewerkt aan de inrichting van de Appeljee. Deze zomer heeft de terreinploeg een grote werkbank gemaakt. Dat maakt het veiliger en makkelijker om onderhoud en kleine herstellingen van materiaal uit te voeren. Met de vrijwilligers hebben we een aparte ruimte gemaakt om brandstoffen en gevaarlijke producten op te slaan. Dergelijke afgesloten ruimte is wettelijk verplicht om lekken en brand tegen te gaan. Dat maakt het ook veilig om groepen te ontvangen in de Appeljee. Naast een werkplaats voor de terreinploeg heeft de Appeljee immers ook een onthaalfunctie. In functie daarvan hebben we ook tafels en banken aangekocht.

Niko Boone

(Foto: NB)

‘start van het
nieuwe werkseizoen
BBQ’

Augustus 2014

(Foto: Kristien Vermaelen/Ludo Gielen)

Varen op de Dijle – het kan maar onder voorwaarden, hoewel...

Net zoals bijna twintig jaar geleden, is er weer een 'gentleman's agreement' in opmaak en bijna rond het varen op de Dijle. Voor de betere semantici onder ons even een 'plagertje': De Dijle is, net zoals veel andere, 'kleinere' rivieren in Vlaanderen een 'onbevaarbare' waterloop. Dat adjectief heeft niets van doen met fysische mogelijkheden, het is een administratieve benaming, een categorie zo je wil.

Rond varen op een onbevaarbare waterloop is eenvoudigweg niets geregeld in de wetgeving, een 'gat' in de wetgeving dus. Je mag dus gerust varen op alle onbevaarbare waterlopen, maar je moet wel toelating hebben van de boordeigenaars om in- en uit te stappen. Elke gezagsgetrouwe medemens onder ons weet daarnaast ook dat je niet te snel mag rijden, geen belastingen mag proberen te omzeilen, geen serre mag bouwen in je tuin groter dan 8 m² zonder bouwvergunning, niet mag vloeken in de kerk, enz. enz.

Enfin, er heerste nogal wat onduidelijkheid.

Intussen is er sinds bijna 25 jaar afgesproken tussen de rivierbeheerder en de natuurverenigingen VHM & Natuurpunt

om in de Doode Bemde niets meer te doen aan de Dijle, zodat de waterloop langzaam verruwd (er liggen spontaan tal van bomen in, er groeien weer struiken) om op die manier sneller overstromingen te hebben hier, en niet in Leuven. Dat systeem werkt quasi perfect; quasi, maar dat is weer een andere discussie. De waterkwaliteit van de Dijle blijft de laatste jaren ook stijgen, het landschap wordt aantrekkelijker (daar zijn het vele gezweet van de Doode Bemde terreinploeg en de duizenden vrijwilligersuren van de 'Vrienden' niet vreemd aan).

Kortom, zoals dat gaat in een samenleving als de onze: hier lag een parel te wachten om geëxploiteerd te worden door commerciële buitensportorganisaties, kan hier goed geld verdienen met de behoeftige medemens 'dichter bij de natuur te brengen' en te gaan varen op een 'wilde rivier'.

Probleem voor die buitensportorganisaties zijn die vervelende takken van die stomme bomen die zomaar in de rivier liggen; probleem is ook dat het overgrote deel van de deelnemers niet kan varen, meer nog niet wil varen, maar gewoon uit is op een paar uurtjes 'leute', meer niet.

Er is hard geprobeerd om deze tegengestelde belangen te verzoenen. De Vlaamse MilieuMaatschappij (VMM) afdeling Operationeel Waterbeheer heeft samen met het ANB Vlaams Brabant, de gemeenten, de provincie, de natuurverenigingen,

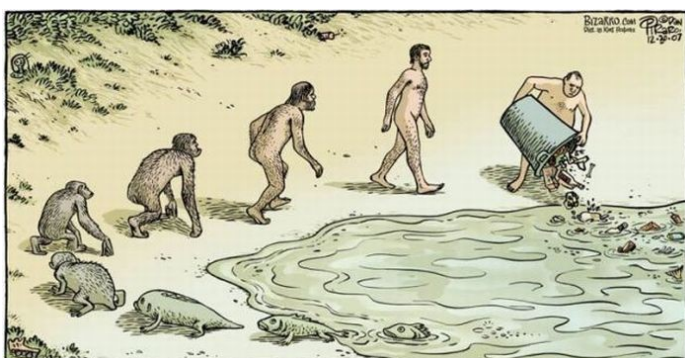
de Vlaamse Kajak federatie en de buitensportorganisaties getracht om tot een zonering te komen en afspraken voor bevaren.

Nagenoeg alle partijen waren akkoord. Men wilde een zonering waarbij er in de Doode Bemde niet zou gevaren worden. Stroomafwaarts tussen Korbeek-Dijle en de E40 dan weer wel en onder bepaalde voorwaarden.

Toen opgeroepen werd voor de ondertekening maakte echter de Beroeps Federatie van Natuursport Ondernemingen (BFNO), een federatie die een aantal buitensportondernemingen die ook deel uitmaakt van een Europese confederatie van buitensport ondernemingen (ECO) die op haar beurt een aantal Europese landen vertegenwoordigd. De voorzitter van de BFNO is tevens ook de voorzitter van de ECO en zat mee aan de onderhandelingstafel. Om principiële redenen wenst hij einde juni van dit jaar niet mee te ondertekenen, neen dank u, ook geen 'gentleman's agreement voor een klein riviertje als de Dijle. Sindsdien hebben we van de overeenkomst niets meer vernomen. Hopelijk sterft ze geen stille dood. Door erover te zwijgen gaan problemen doorgaans niet weg...

Dan eindelijk toch proper water in een deel van de Doode Bemde

Het is al langer geweten: alle mooie, dure en strenge reglementering ten spijt, blijft de kwaliteit van ons oppervlaktewater volledig ondermaats scoren. Jarenlang was Oud-Heverlee met kop en schouders voor de rest van het peloton de onbetwiste Vlaams-Brabantse kampioen Vuil Water.

De derde rijkste gemeente van het land was meteen een van de vuilste voor wat oppervlaktewater betreft. Maar daar is de laatste jaren gelukkig een totale kentering in gekomen. Kers op de taart is de start van de 'collectorwerken Sint Joris Weert fase 2B'. Onder deze ietwat cryptische naam zijn recent grote infoborden verschenen ter hoogte van de Reigersstraat en de Beekstraat in Sint Joris Weert. EINDELIJK, na meer dan 7 jaar uitstel starten begin september de werken van het sluitstuk (voor wat de Doode Bemde betreft althans). Tussen de Reigersstraat en de Beekstraat wordt, deels op deels vlak langs reservaatpercelen en netjes achter de tuinen van de mensen in de pastoor Tilemansstraat en de Ijzerenwegstraat een collector en een riolering aangelegd over een periode van anderhalf jaar. Tot op vandaag komt het overgrote deel van het rioleringswater van Sint Joris Weert ongezuiverd en onverdund in de Doode Bemde terecht, meer bepaald in het deel Toemaat-Tarweblok.

De voorbije jaren konden we daar grote delen van aankopen, maar aan beheer kwamen we niet toe omdat daar een hele grote plas stinkend rioolwater staat, het ganse jaar door. Binnen twee jaar zal daar dus verandering in komen en kunnen we eindelijk proberen om de natuur ook in deze zone te herstellen.

Intussen zal er behoorlijk veel hinder zijn ter hoogte van de Reigersstraat. Best is om deze omgeving voor een paar jaar te vermijden, al was het maar om je niet paars te ergeren aan de onvermijdelijke schade die met dergelijke werken gepaard zal gaan. Maar 'wie een omelet bakt, moet...iets doen met de eieren uiteraard.

Piet De Becker

Denk aan het milieu: eet meer ganzenlever !

De maaibalk draait op zijn laatste toeren, de laatste botjes schuifelen van de riek op de hooizolder, de vogels fluiten zich klaar over de grote tocht.

Het pijnpte weer tonnen regenstelen maar weer of geen weer, hier zijn we weer!!!. Het KMI stelde ons echter (waarschijnlijk na het eten van teveel komkommers) gerust: het was een volstrekt normale doch iets nattere zomer die eens om de 6 jaar voorkomt. Hierover was de mening van koeboer Lucky Luc : "stiereschijt*". Wereldwijd zijn mensen die in de buitenlucht werken het er roerend over eens: het klimaat doet behoorlijk abnormaal. Het enigste wat normaal blijft, is de meer dan plaatselijke kans op wisselvallige weersvoorspellingen. In grote steden kan teveel fijn stof leiden tot een fel benevelde toestand waarbij verklaringen wel eens vaker de mist ingaan. Graag citeer ik hierbij de mening van boer Aster : In Brussel denken ze dat ze werken maar van op een stoel te zitten, krijgt ge geen eelt op uw handen. Wij hebben deze zomer weer veel hooi op onze vork genomen. Hooi als synoniem van zongedroogd gras is hier een foute interpretatie, het ging deze zomer om doorweekt maaisel dat een behoorlijk hoger soortelijk gewicht heeft. De drie nobele prettig gestoorden van de terreinploeg krijgen daarbij versterking van een pacifistisch

kamp vrijwilligers om in dit zompige vlakke land bergen te verzetten. Hard labeur is...zwoegen, zweten en zwijgen! Deze mentaliteit is waarschijnlijk heimwee naar de tijd van onze Vlaamse primitieve voorouders: de wroeters! In deze plasdras omgeving was er weer gevaar voor droge humor. Zo vroeg Robert zich af of we niet beter meer meerkikkers, Canadaganzen,... konden gaan eten tegen de honger in de wereld. Walter wees dit van de hand aangezien ons dit teveel zou gaan kosten aan nieuw schoeisel aangezien onze voetafdruk dan alsmaar kleiner zou worden. Alle gekheid op een stokje, er valt wat voor te zeggen om meer exotisch voedsel uit de natuur te gaan nuttigen. Een oud vrouwtje gaf het goede voorbeeld door stierkikkers te vangen omdat de billetjes lekker en groot zijn. Dat ze ook Amerikaanse eekhoorns als lekkernij omschreef, viel dan weer zwaar op de maag van de publieke opinie. Wanneer een exoot niet lekker is kan ze alsnog bij een hamburgerketen verwerkt worden tot 'wereldburgers'. Bij ons ontstond er al heisa toen op de Gentse Fieste Canadagans werd geserveerd. De Canadagans werd al in de 19de eeuw ingevoerd en hield zich bijna een eeuw koest onder de gevaarlijke dekmantel "ik ben er wel maar ik plant mij niet voort". Sinds 1973 is het hek van de dam en groeide de

populatie exponentieel. Tijdens de broedtijd kunnen ze niet vliegen en worden er her en der gevangen en eitjes geschud maar zolang dit geen grootschalig Europees project wordt, heeft dit weinig effect!

Er zijn behoorlijk wat vreemde vogels die hier beestig goed gedijen zoals de Nijlgans, de halsbandparkiet,...Het gaat bij exoten niet enkel om ontsnappingen uit gevangenissen maar ook bv. eenden die in parken op de vijvers werden losgelaten alsof ze daar zouden blijven zitten.

Een ander probleem zijn lozingen. Zo werd in 1930 de muskusrat gelost uit een pelsdierkwekerij na het intrekken van de vergunning. Deze Noord-Amerikaanse soort verspreidde zich razendsnel en doordat hij met zijn graafactiviteit de dijken ondermijnde, werd hij bestreden. Dit kost België ongeveer 25 miljoen euro per jaar en in vroegere tijden waren de bijvangst (Fuut, Bunzing,...) enorm. Tegenwoordig beweren de rattenvangers dat er bijna geen meer zijn in Vlaanderen (Wallonië werkt niet zo hard mee) en dat de ratten zijn teruggedrongen naar afgelegen plaatsen waar ze zelf niet geraken. Het probleem is dus zo goed als opgelost?! Zelf denken ze dat ze binnenkort bevers gaan moeten bestrijden want dat is toch echt een plaag aan het worden?!

De ecologische onwetendheid van de komomaan* is gigantisch. Zo kreeg Vogelbescherming de vraag of ze niets konden doen aan het sperwerprobleem: er zijn er teveel en ze eten vogels! Het probleem met exoten is dat velen heel moeilijk te bestrijden zijn. Wie houdt zich bezig met de bestrijding van de halsbandparkiet, de Koreaanse grondeekhoorn,... En hier schuilt een addertje: de grote aaibaarheidsfactor. Dieren worden naar hier gehaald als huisdier terwijl slechts enkelen eekhoorns, wasberen,... kunnen temmen. Als ze dan niet braaf zijn of men is ze beu, laten de eigenaars hen los in de 'vrije' natuur. De wet holt zoals vaak achter de feiten aan. Zo is de wasbeer nu een aantal jaren verboden maar vrees ik alsnog een invasie. Deze knuffelbeer zal ongetwijfeld eerst gekoesterd worden als nieuwe buur maar eens de mensen door zullen hebben tot wat hij in staat is, zullen ze eindelijk beseffen dat de vos en steenmarter nog de slechtste niet zijn.

Over het exotische leven in onze waterlopen kunnen we heel lang zijn en lijkt het tij al helemaal niet meer te keren. Daar maalt bijna geen kat om, er heerst nu eenmaal meer fascinatie voor vogels dan voor vissen. Als ik bij natuurliefhebbers mijn liefde voor de rivieronderpad openbaar, word ik als onwetend beschouwd aangezien die pad niet bestaat. Als ik beweer dat het beestje wel bestaat, beweren deze natuurkenners mij dat het om een nieuwe exoot zal gaan en dat ik die onmiddellijk moet uitroeien voor we met een plaag zitten en hij uit de DDB ook hun natuurterreinen zal infecteren. Als ik dan vraag of ze bereid zijn om mee te strijden tegen de konijnen- en fazantenplaag, is er slechts een enkeling, Jef Slaapmuts, die ervan op de hoogte is dat het om exoten gaat. Wanneer men hier al lang genoeg is, wordt men blijkbaar steeds genaturaliseerd. Ik vind dit een gevaarlijke houding aangezien we dan al beter alle invasieve exoten kunnen regulariseren want ze zullen hier binnen de kortste keren nog niet weg zijn. Waarom worden de importeurs (en degenen die het licht op groen zetten) nog altijd niet aansprakelijk gesteld voor de schade die ze veroorzaken? Maar het kan altijd erger. Nog steeds denken sommigen dat men een exotenplaag kan gaan bestrijden door uit het land van herkomst zijn natuurlijke vijand te gaan halen. Zoals Urbanus zei: leg een autostrade door een bos en ge hebt twee bossen!

Wij worden wel eens vervolgd,

De Dolle Bende

(*:Vrije vertalingen uit het Engels)

Steun woudlucht en ook een beetje ons natuurreservaat De Doode Bemde

Woudlucht is een basisschool voor buitengewoon onderwijs van het gemeenschapsonderwijs waar kinderen met enkel- of meervoudige leerstoornissen school lopen.

Naast het aanleren van schoolse vaardigheden, brengen zij de kinderen ook vaardigheden en kennis mee om zich goed te voelen in onze maatschappij.

Zij hebben projecten maar geld ontbreekt om dat te kunnen verwezenlijken.

Voor deze kinderen is het van zeer groot belang dat zij zich kunnen bewegen en uitleven zoals lopen op een finse piste, leren fietsen met aangepaste fietsen enz

De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw willen ook deze kinderen steunen door de kalender = 10 € in het Infocentrum te koop aan te bieden.

De school is trouwens ook een van de trouwste bezoekers van ons educatief project.

Elke verkoop van de kalender is ook een kleine bijdrage aan ons natuurreservaat De Doode Bemde.
De mooie foto's van de kalender zijn genomen in de Doode Bemde.

DIJLEVALLEI KALENDER 2015

EXCLUSIEF én VOOR HET GOEDE DOEL !

Dijlevallei en Meerdaalwoud

planten in de winter

heb je wel eens gehoord van een therofyt of een fanerofyt of ...?

1. Inleiding

Bij ons is de winter een moeilijke periode voor planten. Water is het probleem. Water zet uit als het bevriest en een plantencel die bevriest barst, net zoals onze waterleiding dat doet. Planten moeten ervoor zorgen dat het water binnenin hun cellen niet bevriest. Bovendien kan er bij vriesweer weinig of geen water opgenomen worden. Water is een essentieel deel van de voeding van planten. Bij koud weer valt dan ook vooral de groei stil. De plant gaat in winterrust, maar ze zorgt er eerst voor dat ze het volgend voorjaar kan herleven. Uitgroeien doet een plant vanuit knoppen. Essentieel voor planten is dat ze die in de winter beschermen. Dat zijn de winterknoppen. Na de winter hervatten de planten hun groei immers vanuit hun winterknoppen. De planten kunnen worden ingedeeld volgens de wijze waarop ze, met hun winterknoppen, de winter overleven: de LEVENSVORMEN. Deze 'Speurneus' kijkt naar de planten vanuit dit perspectief.

WAT IS EEN WINTERKNOP?

Een winterknop is een ingepakte of goed beschutte knop zodat die de winter onbeschadigd kan doorkomen

2. LEVENSVORMEN (volgens Raunkiaer)

In Tijdlingen 1/2010 verscheen er een heel heldere bijdrage Speurneuzen 'Hoe planten overwinteren'. De planten werden er ingedeeld volgens LEVENSDUUR: eenjarige, tweejarige en vaste planten.

Een andere indeling die we vaak gebruiken is de indeling volgens GROEIVORM. Bij de hogere planten zijn dat enerzijds de houtige planten met naaldbomen, loofbomen, struiken en lianen en anderzijds de kruidachtige planten. Dat is een indeling volgens hoe planten eruit zien.

Maar wie heeft er als eens gehoord van een therofyt, fanerofyt of een feofyt? Dat zijn LEVENSVORMEN. Hoe overleeft de plant de ongunstige periode, hier de koude winter, elders op aarde de droge zomer. Het zijn moeilijke woorden voor een eenvoudig principe. De indeling is gebaseerd op de positie van de overlevingsknoppen op de plant.

WAT IS EEN KNOP?

Een knop is een plantenorgaan in aanleg. Een knop kan uitlopen tot een stengel met bladeren en/of een bloem. Aan het eind van de stengel en in de oksels van de bladeren zit een knop, de eindknop en de okselknoppen.

3. FANEROFYTEN hebben hun winterknoppen hoog boven de grond

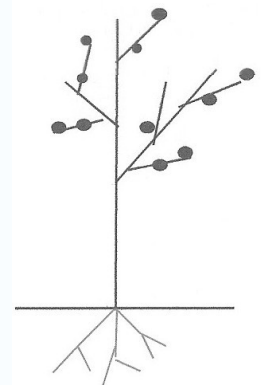
Bomen, struiken en klimmers zoals klimop zijn fanerofyten, Grieks voor 'zichtbaar+plant'. Ze hebben hun winterknoppen hoog boven de grond, en in elk geval boven het sneeuwdek. Het spreekt voor zich dat hoe hoger op de plant de winterknoppen staan, hoe meer ze onderhevig zijn aan kou en wind en hoe meer ze moeten beschermd worden. De plant overleeft als geheel bovengronds. Daarom zijn er ook aanpassingen voor de bladeren en de stam.

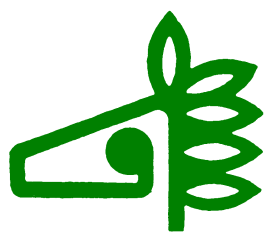
- Winterknoppen hebben harde dekschubben, die ook kleverig of behaard kunnen zijn. Ze beschermen tegen vraat en tegen weer en wind. De dekschubben zorgen ervoor dat er geen water de knop kan binnendringen. De knop wordt dus niet warm gehouden, wel vrij van water dat kan bevriezen. Als het buiten vriest, is het in de knop even koud, ook als je zoals bij de Paardenkastanje dons vindt in de knop. De winterknoppen bevatten meestal veel suikers of andere stoffen waardoor ze niet snel bevriezen. Zowel eindknop als okselknoppen worden reeds gedurende de zomer aangelegd en bevatten de bladeren en/of bloemen voor het volgende jaar.

- De bladeren

Het vallen van de bladeren bij een loofboom in ons klimaat, is van levensbelang. Als het vriest kunnen de wortels geen water meer opnemen. Een boom die dan nog blad heeft zou verdrogen door de verdamping van water via het blad. Als voorbereiding op de bladval recupereert de plant zoveel mogelijk bouwstoffen uit de bladeren. We krijgen dan onze mooi verkleurde herfstbladeren. Ondertussen groeit er een kurklaagje tussen de bladsteel en de tak van de boom. Daardoor kan het blad geen water meer opnemen. Het blad verdroogt en valt af. Alle bomen verliezen hun bladeren niet op hetzelfde tijdstip. De Berk begint gemiddeld in de tweede helft van september, de Zomereik half oktober en de Beuk pas in november.

Wintergroene bomen en struiken hebben een andere strategie. Hun bladeren zijn bestand tegen uitdrogen.

Activiteiten

Deelnemingsvoorwaarden :

VHM-leden nemen gratis deel aan de ledenactiviteiten.

Alleen als het speciaal vermeld is, betalen leden bijvoorbeeld reiskosten. In voorkomend geval betalen niet-leden meer dan leden.

Niet-VHM-leden betalen per activiteit € 1 per volwassene bij de start van de activiteit.

Hebt u nog vragen of wenst u nog meer informatie : contacteer ons infocentrum : 016/23 05 58 of infocentrum@vhm.be

Opgelet : van november tot en met januari starten de zondagnamiddagwandelingen van VHM om 14.00 uur.

Het infocentrum is open elke werkdag van 9 uur tot 17 uur.

OKTOBER

Zondag 05 oktober om 14.30 uur

Paddenstoelenwandeling in Meerdaalwoud o.l.v. Rik Vranckx en Marc Hamerlynck.

Samenkomen : Bremberg, Boetselberg in Haasrode.

Zondag 12 oktober

Start Week van het Bos

Zie ANB Regio Meerdaal.

Woensdag 15 oktober om 20.00 uur

Voordracht: Michiel Duser, KBIN: Natuurlijke bouwstenen, brug tussen natuur en architectuur.

Bouwmaterialen weerspiegelen economische relaties ,technische mogelijkheden, status en modetrends. In het verleden was dat niet anders. Natuursteengebruik in monumenten toont aan dat de relatie met eigen streek en landschap steeds duidelijker naar voren komt naarmate we teruggaan in de tijd. Het bouwkundig patrimonium in Brabant toont een efficiënt gebruik van de aanwezige

NOVEMBER

natuurlijke hulpbronnen en een grondige kennis van hun omgeving, eigenschappen die de huidige generaties hebben prijsgegeven. De steenachtige materialen vertonen een grote geodiversiteit, maar dikwijls ook een hoge kwetsbaarheid voor beschadiging terwijl er niet steeds geschikte vervangproducten voorhanden zijn. De rijkdom aan natuursteen in Brabant en hun problematisch behoud worden aan de hand van concrete voorbeelden toegelicht.

Samenkomen : Raadzaal Deelgemeentehuis, Waversebaan 66, Heverlee.

Zondag 19 oktober om 14.30 uur

Erfgoedwandeling met de Vrienden van het Zoniënwoud o.l.v. Jacques Stenuit.

Natuur en erfgoed aan de rand van het Zoniënwoud.

Zie Tijdingen p. 14

Samenkomen: Leuvensesteenweg, Tervuren (aan de olifant tegenover hoofdingang Afrikamuseum).

Zondag 19 oktober van 10.00 uur tot 17.00 uur

Werkdag in de Doode Bemde: hooi afvoeren Sjampeeter en Zeggeveld.

Samenkomen: parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

Daar zal ook steeds een bericht hangen voor de laatkomers.

Zondag 26 oktober om 14.30 uur

OW Miradalwandeling: Herculeessalon en Walendreefwallen o.l.v. Ernst Gülcher.

Zie Tijdingen p. 14

Samenkomen: De Kluis Polderstraat, St Joris-Weert.

Maandag 27 oktober om 14.30 uur

Open seniorenwandeling: Tussen Heverleebos en Meerdaalwoud o.l.v. Luc Dekeyser.

Ontdek het lappendeken van bosjes, weilanden, akkers en, wijngaarden omringd door dreven

en holle wegen.

Samenkomen: parking Gemeentehuis in Vaalbeek.

Zondag 09 november om 14.30 uur

Wandeling in Arenbergpark voor het "Kitangoproject" o.l.v. Jo Symons.

Einde om 16.00 uur (pannenkoeken en koffie in zaal Pavo).

Samenkomen: Zaal Pavo, J.Vandenbemptlaan 2, te Heverlee (achter St. Lambertuskerk).

Meer info p. 18 in deze Tijdingen

Zondag 09 november om 14.00 uur

Vierseizoenwandeling :Trage Wegen o.l.v. Luc Dekeyser.

Samenkomen: parking recreatiepark Zoet Water, M. Noëstraat in Oud-Heverlee.

Zondag 09 november van 10.00 uur tot 17.00 uur

Werkdag in de Doode Bemde: kappen en afvoeren hout aan de Koeienbrug/ Zeggeveld.

Samenkomen: parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

Daar zal ook steeds een bericht hangen voor de laatkomers.

Dinsdag 11 november om 10.00 uur en 13.30 uur

Ronde van Bertem: dagwandeling o.l.v. Annelies Wouters.

Samenkomen: Dorpsplein Bertem om 10.00 uur of om 13.30 uur, Dorpsstraat 470 te Leefdaal.

Voor meer info zie p. 18 in deze Tijdingen

Zondag 16 november om 14.00 uur

Zwarte Jean: Van Vossem naar Duisburg en terug o.l.v. Ernst Gülcher.

Samenkomen: Rootstraat 59 te Vossem.

Zie Tijdingen p. 14

Natuur in de stad 27/4/2014

(Foto: Gilibert)

Woensdag 19 november om 20.00 uur

Voordracht: Frans De Smedt (Velt).

Een ecologische tuin: om van te smullen!

De week van de smaak staat dit jaar in het teken van duurzame voeding.

Een mooie gelegenheid om het te hebben over een lekkere ecologische tuin! De rode-bessenstruik kent iedereen, maar er zijn nog zoveel meer lekkere struiken en planten.

Bloemen sieren je tuin, maar geven ook kleur en smaak aan je slaatje. Tevens geven we een aanzet om zelf wat speciale en gemakkelijke groenten te kweken. De oogst van al dat lekkers kun je zo opsmullen of verwerken tot jam, jeneverstroop etc. We geven je inspiratie om op een natuurlijke wijze van je tuin een echte genotstuin te maken.

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee.

Zondag 23 november om 14.00 uur

Twee-abdijwandeling, open wandeling o.l.v. Yvette Toison.

We wandelen van Sint-Geertrui naar de Keizersberg (en terug) met hun cultureel en "groen" erfgoed, langs verrassend groene voetgangersdoorsteekjes.

Samenkomen: Sint-Geertruiabdij in Leuven.

Zondag 23 november van 10.00 uur tot 17.00 uur

Werkdag in de Doode Bemde: kappen en afvoeren hout aan de Koeienbrug/Zeggeveld.

Samenkomen: parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

Daar zal ook steeds een bericht hangen voor de laatkomers.

Maandag 24 november om 14.00 uur

Open Wandeling voor senioren en anderen: Kouterbos o.l.v. Luc Dekeyser.

Samenkomen: Zoetwaterparking, M.Noëstraat Oud-Heverlee.

Zondag 30 november om 14.00 uur

OW Miradalwandeling: Savanel o.l.v. Ernst Gülcher.

Samenkomen: Parking La Hetraie, Nethense baan te Sint-Joris-Weert.

Zie Tijdingen p. 14

DECEMBER

Zondag 07 december van 10.00 uur tot 17.00 uur

Werkdag in de Doode Bemde: kappen en afvoeren hout aan de Koeienbrug/Zeggeveld.

Samenkomen: parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

Daar zal ook steeds een bericht hangen voor de laatkomers.

Zondag 14 december om 14.00 uur

Zuidrand van Meerdaalwoud: In memoriam Monique Gerard o.l.v. Frans Vandenwijngaerden.

Samenkomen: Kerk Rue A. Goesmans te Hamme-Mille.

Woensdag 17 december om 20.00 uur

Voordracht "Groen en biodiversiteit voor leefbare steden: een absolute must!" door Prof. Martin Hermy (KUL).

Steeds meer mensen zullen in de toekomst in steden wonen. De stad zal niet alleen uitbreiden richting platteland, maar ook verdichten: er zullen meer mensen per oppervlakte samenleven.

De gevolgen hiervan zijn groeiende milieuproblemen. Daarbovenop komt de klimaatverandering

die het hitte-eilandeffect in steden nog zal versterken. De vraag is dus hoe we onze steden leefbaar kunnen houden? Het inzetten van groen biedt aanzienlijke mogelijkheden. En vele groenvormen vergen gelukkig maar weinig ruimte: plantenmuren, groendaken, individuele bomen, groene voegen, wadi's, ... Tijdens deze avond tonen we een aantal van deze mogelijkheden. Het wordt een boeiende blik op onze toekomst.

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee.

Zondag 21 december van 10.00 uur tot 17.00 uur

Werkdag in de Doode Bemde: kappen en afvoeren hout aan de Koeienbrug/Zeggeveld.

Samenkomen: parking van de Reigersstraat in Sint-Joris-Weert.

Daar zal ook steeds een bericht hangen voor de laatkomers.

Maandag 22 december van 13.30 uur tot 15.30 uur

Voorstelling educatief project "Koester Dijleland".

voor kinderen en kleinkinderen van leden, inschrijven voor 17/12/2014 op 016/23 05 58

Samenkomen: Lokaal naast het infocentrum, Deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee.

Zondag 28 december om 14.00 uur

OW Miradalwandeling: grafheuvels en wegen in Heverleebos o.l.v. Ernst Gülcher.

Samenkomen: Gemeentehuis van Oud-Heverlee, Gemeentestraat in Vaalbeek.

Zie Tijdingen p. 14

Maandag 29 december om 14.00 uur

Open Wandeling voor senioren en anderen: grafheuvels in Heverleebos o.l.v. Ernst Gülcher.

Samenkomen: Gemeentehuis van Oud-Heverlee, Gemeentestraat in Vaalbeek. Zie Tijdingen p. 14

Woensdag 31 december om 14.00 uur

Sylvesterwandeling in het Meerdaalwoud o.l.v. Maria Renders.

Samenkomen: Bremberg, Boetselberg in Haasrode.

JANUARI 2015

Zaterdag 03 januari om 20.00 uur

Driekoningentocht o.l.v. Marc Artois.

Kom en wandel mee met SUSKEWIET, PITJEVOGEL en SCHROBBEBEECK, drie Arme schooiers uit het Neteland.

Wij gaan, net als zij, voor een kleine drie uurtjes op stap: onder een sterrenhemel de natuur, het veld en het bos in. Wij laten ons onderweg enkele malen terug afglijden naar ons geliefd Vlaanderen van rond 1923, toen Felix Timmermans de "Driekoningentripteik" schreef.

Inschrijven door voor 19 december 2 euro (voor leden VHM en NP) of 5 euro (voor niet leden) over te schrijven op rekening nr. : BE92 2300 0285 2123 van VHM.

Onderweg wordt warme drank en een versnapering aangeboden.

Aangepast schoeisel volgens de weersomstandigheden.

Samenkomen: St Hilariuskerk, Dorpsstraat in Bierbeek.

Zondag 04 januari om 14.00 uur

Winterwandeling in Heverleebos o.l.v. Ernst Gülcher.

Samenkomen: parking Zoet water, M. Noëstraat in Oud-Heverlee. Zie Tijdingen p. 14

Vrijdag 09 januari om 20.00 uur

Voorstelling educatief project "Koester Dijeiland" voor statutaire leden, natuurgidsen en leden VHM.

Gevolgd door Nieuwjaarsreceptie.

Samenkomen: Infocentrum, Deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee.

Wie graag komt, verwittigt het infocentrum:

016/23 05 58 of infocentrum@vhm.be

Zondag 18 januari om 14.00 uur

Tomberg in de winter o.l.v. Ernst Gülcher.

Samenkomen: parking Weertse Dreef (na voetgangersbrug op Naamsesteenweg rechts).

Zie Tijdingen p. 14

Woensdag 21 januari om 20.00 uur

Mieren (bijzonder "insecteressante" dieren) door Wouter De Koninck (KBIN en Polyergus)

Mieren vind je overal. We bespreken waarom mieren zo succesvol en spectaculair zijn. Niet alleen

in de tropen leven veel soorten met een bijzondere levenswijze, ook bij ons komen slavenmakers,

parasitaire mieren, diefmieren en roofmieren voor. Naast een overzicht van enkel bijzondere

Belgische soorten besteden we ook aandacht aan de rode bosmier. Waar kunnen we deze

ecosysteem-ingenieurs vinden en hoe kunnen we ze helpen? Wist je dat er bij bosmieren maar

liefst meer dan 100 verschillende mierengastevorkomen?

Samenkomen: Raadzaal Deelgemeentehuis, Waversebaan 66 in Heverlee.

Maandag 26 januari om 14.00 uur

Open Wandeling voor senioren : Twee-abdijenwandeling o.l.v. Yvette Toison.

Stads en natuurwandeling van de Keizersberg naar Sint Geertrui (en terug) met hun cultureel en "groen" erfgoed, langs verrassend groene voetgangersdoorsteekjes.

Samenkomen: Ingang Abdij Keizersberg in Leuven.

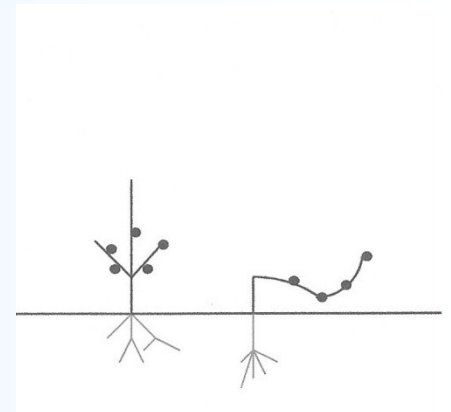
(Foto: Ernst Gülcher)

Erste les cursus natuurgids Heverlee

De naalden van de Naaldbomen zijn lang en smal, dik en hard en volledig ingesteld op zo weinig mogelijk verdampen. Andere groenblijvers zoals Hulst en Klimop hebben allerlei aanpassingen om zo weinig mogelijk water te verdampen, zoals glanzende of leerachtige bladeren. Ze bevatten hars- of wasachtige stoffen. De stam en takken zijn verhout. Het kernhout is dood en een kurklaag in de schors beschermt de minimale sapstromen tegen kou en uitdrogen. Kurk is isolerend en waterdicht.

4. CHAMAEFYTEN hebben hun winterknoppen laag boven de grond

Dwergstruiken, kussenplanten, vetplanten en sommige vaste kruiden zijn chamaefyten, Grieks voor 'dicht bij de grond+plant'. Ze hebben hun winterknoppen laag, maar wel duidelijk boven de grond. Het zijn kruipende of rechtopstaande planten, houtig of kruidig. Als het sneeuwt zijn ze door de sneeuw bedekt. Voorbeelden zijn Blauwe bosbes, Hei (foto), Tijm, Muurpeper, Grote muur.

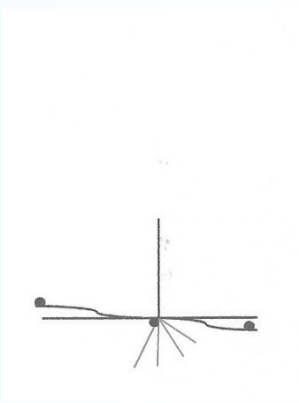

- De winterknoppen genieten van een gelijkvloers microklimaat en zijn, als het vriest, meestal beschermd door de sneeuw.

- Er zijn bladverliezende chamaefyten zoals Blauwe bosbes. Andere blijven groen en beschermen hun bladeren tegen uitdroging. Hei(foto) heeft langwerpige klierachtig behaarde bladeren die dicht bijeen staan. Muurpeper heeft dikke, rolronde vlezige bladeren die dicht op elkaar gepakt zijn. Kruidige planten sterven bovenaan af en vormen zo een beschermende laag voor het onderste gedeelte van de plant waar de winterknoppen zich bevinden. Grote muur is hiervan een voorbeeld.

5. HEMIKRYPTOFYTEN hebben hun winterknoppen op de grond

Veel kruidachtige planten met liggende of kruipende stengels, bladrozetten, oppervlakkige wortelstokken of zodenvormend, zijn hemikryptofyten, Grieks voor 'half verborgen+plant'. Ze hebben hun winterknoppen net op of net onder de grond. Voorbeelden zijn Kruipend zenegroen, Muizenootje (foto), Zilverschoon, Duizendblad, Madeliefje. Ook veel grassen zoals Gestreepte witbol, Fioringras, Gewoon struisgras zijn hemikryptofyten. Look-zonder-look en Vingerhoedskruid zijn tweejarige hemikryptofyt.

- De winterknoppen bevinden zich onderaan op de stengel van het voorgaande jaar. Ze worden beschermd door de strooisellaag of door hun eigen wortelrozet dat soms bezet is met haren. De bladeren kunnen vorstbestendige stoffen bevatten. Bij grassen worden de knoppen beschermd door de zode. Als het vriest komt de sneeuw er nog bovenop.

- Alle hogere bovengrondse delen sterven af. Ze verdwijnen of verdorren en in dat laatste geval kunnen ze een goed onderkomen zijn voor talrijke kleine diertjes - maar dat is een ander verhaal.

Tijdlingen

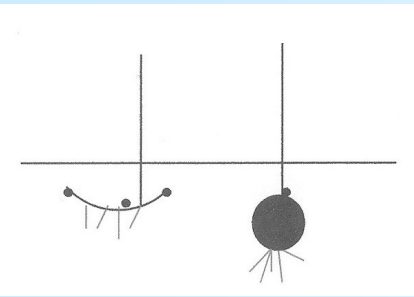
6. GEOFYTEN hebben hun winterknoppen onder de grond

Planten met wortelstokken, bollen en knollen zijn geofyten, Grieks voor 'aarde+plant'. Ze hebben hun winterknoppen onder de grond. Veel van onze voorjaarsbloemen zijn geofyten, maar ook veel kruiden die later op het jaar bloeien.

- De winterknoppen zitten goed verscholen onder de grond en welbeschermd door de bolrokken van een bol, door de bladscheden rond een ondergrondse knolvormige stengelvoet of door de schubben van een wortelstok. Bovengronds sterven de planten helemaal af en ze vormen ondergrondse organen waarin ze reservevoedsel opslaan. Op het einde van de winter worden de voedingsstoffen uit deze verdikte organen opgezogen door de boven de grond verschijnende plant. Later vormen de bladeren via de bladgroenwerking voedsel, dat dan weer als reservevoorraad in de ondergrondse plantendelen wordt opgeslagen.

Gewone vogelmelk (foto) is een voorbeeld van een bolgeofyt, Holwortel is een (holle)knolgeofyt en Bosanemoon is een wortelstokgeofyt. Grote kattenstaart, Wilgenroosje, Echte valeriaan zijn wortelstokgeofyten.

7. THEROFYTEN hebben geen winterknoppen

Planten die geen winterknoppen vormen zijn therofyten, Grieks voor 'het goede jaargetijde+plant'. Dat zijn de eenjarige planten. De therofyten of eenjarige planten kiemen, groeien, bloeien en verdwijnen in een paar maanden. Het ongunstige seizoen overleeft de soort als zaad.

Niet voor al deze planten is 'het goede jaargetijde' de zomer.

Zomerannuellen kiemen in het voorjaar, bloeien in de zomer en sterven in de herfst. Zij brengen de winter door als zaad. Een voorbeeld hiervan is Klaproos.

Winterannuellen kiemen in het najaar, bloeien in het voorjaar en sterven in de zomer. Ze overbruggen de zomer in zaadvorm.

Ze staan op plaatsen waar het in de zomer te warm wordt of waar er te weinig water is. Winterannuellen moeten zich wel beschermen tegen de kou. Een voorbeeld is Vroegeling met een vorstbestendig winterrozet. Jaarrond-annuellen zijn niet aan een bepaald seizoen gebonden. Straatgras is hiervan een voorbeeld.

LEVENSFORMEN en KLIMAAT

Deze levensvormen die we net besproken hebben, komen niet gelijkmatig verdeeld over de aarde voor. Het procentueel aandeel van levensvormen staat in nauw verband met het klimaat van een streek.

In de tropen is het regenwoud altijd groen met loofbomen, struiken en lianen. Andere levensvormen komen er nauwelijks. In de woestijn zijn therofyten de belangrijkste levensvorm. Denk maar aan de 'woestijnbloei' na een regenperiode. De Middellandse zee is omringd door bossen met wintergroene loofbomen. Hun bladeren zijn lederachtig tegen het uitdrogen. Winterkale loofbomen zijn kenmerkend voor de gematigde streken, maar alle levensvormen komen er voor. Hemikryptofyten zijn er in de meerderheid. Meer naar het noorden zijn er de altijdgroene naaldwouden. In het hoge noorden, door de strenge winters, ontbreken de fanerofyten bijna helemaal, alleen een enkele struik kan er gedijen. Het aandeel planten met knoppen laag boven de grond, aan het oppervlak of onder de grond is er groot.

Mia Brugmans

Geraadpleegde bronnen

Soortenbank.nl voor naamgeving en levensvormen

Natuurbericht.nl voor bijdragen van stichting FLORON

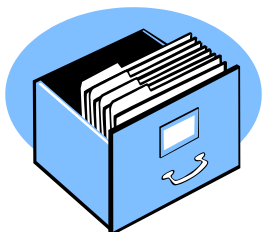
Natuurinformatie.nl

Plantkunde ...voor echte en vermeende nitwits. Victor Rasquin, VOB jaarboek 2010

VCBIO "Virtual Classroom Biologie" - Radboud Universiteit

Wikipedia, de vrije encyclopedie

Archief VHM bij KADOC

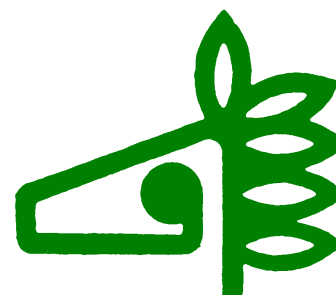
Het archief van onze vereniging – vanaf het ontstaan in 1969 tot en met 2006 – hebben wij toevertrouwd aan KADOC – KUL, erkend cultureel archief.

Het materiaal 1996 – 2006 wordt nu verwerkt en geregistreerd in een van de geautomatiseerde databanken van KADOC.

Het archief is raadpleegbaar in de leeszaal van KADOC.

Studenten, onderzoekers en andere geïnteresseerden kunnen het archief inzien mits inachtneming van de normale toegangsprocedure.

45 Jaar Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud vzw.

Foto's uit de oude doos: 1986 - Henri Vranckx zijn 1000 - ste geleide wandeling

Historisch interessant beeldmateriaal: De redacteur en een lid van het bestuur in hun jonge jaren op Doode Bemde kamp

MIRADAL-WANDELINGEN

ERFGOEDWANDELING MET DE VRIENDEN VAN HET ZONIEËNWOUDE (gids: Jacques Stenuit)

Zondag 19 oktober om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak Leuvensesteenweg, Tervuren (aan de olifant tegenover hoofdingang Afrikamuseum)

Evenals ons Meerdaalwoud is het Zoniënwoud een eeuwenoud bos waar sinds mensenheugenis en langer geschiedenis gemaakt wordt door de natuur, de dieren en de mens. Details zullen nog volgen maar mis deze kans niet om je kennis van en begrip van ons rijke woudverleden te vergroten.

WAAN JE EEN HALFGOD OP HET HERCULESSALON EN SCHIET EENS EEN BOK AAN DE WALENDREEF (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 26 oktober om 14.30 uur (stipt) tot 17.30 uur, afspraak aan De Kluis, Polderstraat, Sint Joris Weert.

De hertogen bereikten – na harde onderhandelingen met de dorpelingen in Sint Joris Weert - hun gloednieuwe salon te paard en met de koets en hoewel dat vandaag de dag opnieuw kan, stappen wij gewoon te voet naar boven om de paddenstoelbeelden van Ad Wouters te bewonderen. Daarna duiken we de diepte in langs lang verborgen wallen die ooit dienden om everzwijnen en herten in het bos te houden en boeren, koeien en varkens er uit te weren. Er moeten hier ooit palissaden en hagen geweest zijn zeggen oude kaarten ons, maar in het bos is alles vergankelijk. Dit is ook al weer een ferme klim- en daalwandeling langs kleine padjes dus trek stevige schoenen aan en laat buggy's best thuis. Voor oudere mensen is wellicht een stok aan te bevelen, zeker als het al flink geregend heeft. Maar voor de doorzetters is het resultaat vast de moeite waard want opnieuw bezoeken we dus het wildste deel van onze bossen en betere zal je er in Vlaanderen niet vinden. In oktober zijn de bladeren al bijna van de bomen afgevallen dus als er zon is kunnen we wonderbaar genieten van het licht dat tussen stammen doorschijnt.

NEEM EENS DE TRAM NAAR VOSSEM (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 16 november om 14.00 uur (stipt) tot 17.00 uur, afspraak aan het bord van Natuurpunt aan de oude trambedding in de Rootstraat (vlakbij nr.59) te Duisburg (dus NIET aan de kerk)

Tussen Vossem en Tienen kon je de eerste helft van de vorige eeuw de stoomtram nemen om via Tervuren tot in Brussel te geraken. De boeren konden via diezelfde tram hun suikerbieten aan de Tiense raffinaderij afzetten. De tram is er niet meer maar de sporen ervan zijn overal in het landschap nog te zien. Wij volgen op deze wandeling het traject tussen Duisburg en Vossem. Het mooie tramstation in Vossem is helaas afgebroken maar de halte in Duisburg is er nog wel. Daartussen liggen heel wat waardevolle historische gebouwen en ook nog

enkele van de vele café's uit die tijd. We passeren het kleine natuurgebied 'Het Twaalfapostelenbos' aan de andere zijde van het riviertje De Voer, de Varenberg met de H.-Barbarakapel en de Kouterweg waar wellicht ooit een huis van lichte zeden stond. De Rootstraat vormt blijkbaar al sinds de Romeinse tijd als oeroude 'heirbaan' de grens tussen die van Duisberg en die van Vossem. In de 19de eeuw waren hier de cafe's aan de ene kant van de straat twee uur langer open dan die aan de andere kant wat tot heel wat anecdoten geleid heeft.

RONDOM DE KLOOSTERMUUR VAN SAVENEL (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 30 november om 14.00 uur (stipt) tot 17.00 uur, afspraak aan de bushalte op de parking aan Camping La Hetraie, Nethensebaan, Sint-Joris-Weert

We gaan door de camping die al lang gesloten had moeten zijn en vertrekken vanaf de Hertebroen in de richting van Savenel. Het oude karmelietenklooster met zijn katholieke monniken, protestantse glasnijverheid en hertogelijke everzwijnen zijn al lang vervangen door een statig landhuis. Het domein mogen we niet binnen maar rondom de eeuwenoude muur - gebouwd met ter plekke uit de klei gebakken bakstenen - maken we een van de mooiste wandelingen die je in het Meerdaalwoud kunt doen. Trek er wel stevige schoenen voor aan en neem je beste conditie mee want het gaat helling op en af en reken maar op flink wat modder. Door het bos stijgen we naar boven - met hier en daar doorkijkjes naar het domeinpark - tot we boven de 'ferme des douze bonniers' aan de oude zandgroeve 'La Sablière' aankomen. Die is thans niet meer in gebruik en wordt beheerd door de natuurverenigingen van Grez-Doiceau. Van hier heb je een prachtig uitzicht op de vallei van 'La Nethen' en op het daarachter gelegen plateau. We dalen af naar Nethen en langs de voorpoort van het kasteel nemen we het pad terug.

OP ZOEK NAAR DE VERLOREN GRAFHEUVELS EN WEGEN IN HEVERLEEBOS (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 28 december om 14.00 uur (stipt) tot 17.00 uur, afspraak aan het Gemeentehuis van Oud-Heverlee in Vaalbeek (Gemeentestraat)

Maandag 29 december om 14 uur (stipt) tot 17.00 uur, afspraak aan het Gemeentehuis van Oud-Heverlee in Vaalbeek (Gemeentestraat) – voor senioren, evt verkorte versie

Het Monarkengraf in Heverleebos is nu officieel 'ontsloten' maar dat is niet zo voor een heel aantal andere grafheuvels. Er moeten er honderden geweest zijn maar door plundering, oorlog en ruwe bosuitbating zijn er nu nog maar 10. Sommigen daarvan ken je vast wel bij naam, zoals de 'Speelweide van de Berg' maar anderen liggen diep verborgen ergens in de buurt van de Naamsesteenweg in de buurt van het Arboretum.

Zonder gids vind je ze niet en dat geldt ook voor sommige oeroude wegen die al sinds menscheugenis buiten gebruik zijn maar waarvan je de contouren toch nog kan herkennen eenmaal dat je weet waar ze zijn. In de winter is een en ander veel beter te zien dan in de zomer en zijn er ook minder bramen die de doorgang belemmeren. Trek dus stevige schoenen aan en we gaan op ontdekking uit. Op de kruising tussen de Herendreef en de Damendreef is ook nog een - voor kenners best wel goed zichtbare - grafheuvel waarvan de archeologen nog altijd niet zeker zijn of hij is opgeworpen door onze voorouders in het ijzertijdperk of door de Romeinen.

ZOET WATER WINTERWANDELING (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 4 januari om 14.00 uur (stipt) tot 17.00 uur, afspraak op de parking aan de M.Noëstraat in Oud-Heverlee (aan frituur en speeltuin)

In de winter is het zelfs aan het zoet Water tamelijk rustig en kunnen we ongestoord rond de vijvers wandelen en genieten van de vogels, het dan heldere water en het licht dat door de bomen schijnt. We gaan even langs bij de vleermuizenkelder, het monarkengraf en dalen dan weer af door de mooiste holle wegen die Vlaanderen rijk is. Bij de kapel drinken we het water van de Minnebron (ben je zeker dat je de oorsprong van de legende al kent?) en in de andere historische en nieuwere uitspanningen kun je - dan wel tegen betaling - nog heel andere zaken te drinken krijgen om je geluk op de proef te stellen. We staan ook stil bij de twee meest besproken bezienswaardigheden in deze omgeving, de paddenstoel en de nepruïne aan het Spaans Dak. Trek toch maar goede schoenen aan want het knuppelpad kan glad zijn in deze tijd van het jaar,

zeker als er sneeuw zou zijn gevallen. En waarom heet de Witte Bomendreef zo en hoe komt het dat de rand waarop hij ligt zo steil is?

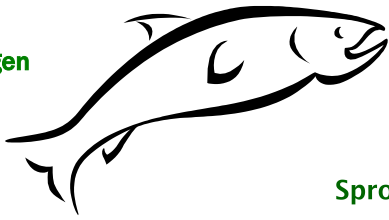
DE TOMBERG IN DE WINTER (gids: Ernst Gülcher)

Zondag 18 januari om 14.00 uur (stipt) tot 17.00 uur, afspraak aan de parking aan de kruising Naamssteenweg/Weertse Dreef (rechtterkant vanuit Leuven)

Wie daar gevoelig voor is kan op de Tomberg de geesten voelen. Deze op een na hoogste plek van ons woud (waar is het nog hoger?) ademt zo'n plechtstatigheid uit dat zelfs onze voorouders in het stenen tijdperk hier aan hun goden offerden om geluk te hebben tijdens de jacht. Hier zijn ongebruikte strijdbijlen gevonden. Tijdens de middeleeuwen werd hier echt gesproken door de hertogelijke rechters en wee degene die een haasje stroopte, een takje afsneed of eikels en appels uit het bos meenam. Meer dan driehonderd boswachter patrouilleerden hier met het geweer in aanslag om boosdoeners te betrappen maar af en toe werden ze ook wel eens zelf betrapt op euvels te eigen bate. In deze buurt vinden we ook de stenen tafel die ooit deel uitmaakte van de tramdijk en de dikke beuk die in de tachtiger jaren het symbool werd voor de verandering van het bosbeheer van houtproductie naar natuurbeheer. Eventueel maken we nog een ommetje naar de springputten om te zien hoe het staat met de bomkraters.

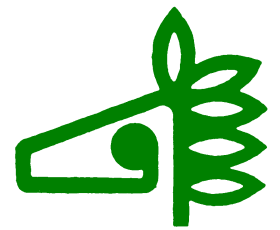

(Foto: Desire Vanautgaerden)

Big Jump Heverlee

Sprong in het water voor een leefbare Dijle

Er is maar één manier om de aandacht voor propere rivieren nog steeds even scherp te houden: door er in springen. Op zondag 13 juli organiseerden de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud (VHM), Natuurpunt Leuven en de Afdeling Ecologie, Evolutie en Biodiversiteitsbehoud van de KU Leuven, net als talloze andere organisaties in Europa, een Big Jump.

Groen versus beton

De Dijle is een fantastisch aanknopingspunt om aan een natuurlijker stadsomgeving te werken. Een Stadsdijle in een groen jasje heeft drie effecten: een buffer tegen het stedelijk warmte-effect, een natuurverbinding tussen de Doode Bemde en de natuurgebieden ten noorden van de Dijle en tenslotte een sociaal effect. Een open, mooie en harmonieuze rivier brengt geld in het laatje voor toerisme, recreatie en menselijk welbehagen. Bijkomend kan een halfnatuurlijke oever binnen de stad ook een beperkte rol spelen in het waterbergend vermogen van de rivier en kan de rivier zichzelf reinigen.

Een groene watergang veroorzaakt geen stankoverlast, geen muggenplagen en geen ziektes, zoals botulisme onder vogels, en voorkomt algengroei. Meer nog, met een natuurlijke rivier vermijdt je al die problemen. Hiervoor willen de Vrienden van Heverleebos en Natuurpunt Leuven gaan, ook in de stad. Verschillende steden in het binnen- en buitenland, zoals Gent, Dordrecht, Utrecht en Amiens, tonen dat dit mogelijk is. We ijveren voor een harmonisch en modern rivierbeleid: de Dijle, levend door Leuven.

We hebben niets dan lof voor het de recente architectuurprojecten Terclavers (tussen de Penitentienestraat, de Mechelsestraat en de Fonteinstraat) en de nieuwbouw aan de Glasblazerijstraat, maar dan alleen wat betreft de architectuur. Bij deze creaties zijn de architecten resoluut voor een 'Grand Canyon' gegaan: het enige merkbare verschil met de situatie voorheen is dat de overkapping verdwenen is. Er is een voorzichtige poging om watergroen in te brengen, maar dit ontsnapt niet aan het strakke keurslijf. Aan de Glasblazerijstraat was nog niet zo lang geleden een spontaan stukje natuur waar al eens een reiger stond te turen naar vis. Dit geheel is nu, volgens ons, ongehooflijk versaaid en verstrakt. Een verloren kans om aan te tonen dat spontane natuurontwikkeling níet hand in hand gaat met verloedering. We hopen dat het met het masterplan Hertogensite wel de juiste kant zal op gaan, en Leuven doet wat elders in Europa al decennia gangbaar is.

'Fietsgooien' en de Big Jump: geen goede combinatie

In de Stadsdijle is het een gekend fenomeen: alles wat niet vast staat in de buurt van een brug is gedoemd om er vroeg of laat in te verdwijnen.

Velo en de Studentendienst van de KU Leuven beseffen dat het geen zin heeft om hier vermanend tegen op te treden. Ze willen er vooral voor te zorgen dat deze nachtelijke atleten niets om handen hebben. Daarom houden ze de laatste jaren een bewustmakingscampagne die aanraadt om je fiets vast te zetten. Die werpt zijn vruchten af, want er is een daling merkbaar in de aantallen fietsen die de laatste drie keer werden geruimd: van zo'n 300 tot ongeveer 100. De Vlaamse Milieumaatschappij is verantwoordelijk voor het ruimen, dat tweemaal per jaar, in april en oktober, gebeurt. De fietsen eindigen helaas als schroot. Eigenaars kunnen komen kijken of hun fiets mee in de schroothoop zit, maar slechts een paar moedigen nemen hun fiets mee terug. Ook KU Leuven en VELO doen niet de moeite om hun fietsen op te halen.

Hoewel de Big Jump in Heverlee steeds aan de brug van de Celestijnenlaan (naast Campus Arenberg) plaatsvindt, zijn fietswrakken er niet direct een gevaar. Gelukkig doet de brandweer van Leuven vóór de Big Jump een grondige controle of er niets gevaarlijks in het water ligt. Tijdens de Big Jump van vorig jaar hebben ze zo een haast onherkenbare, oude naaimachine naar boven gehaald!

In actie voor zuiver water

Natuurpunt organiseerde dit jaar op 28 plaatsen de Big Jump samen met tal van lokale partners, zoals de Vrienden van Heverleebos in Leuven. Met de Big Jump willen we aandacht vestigen op zuivere en natuurlijke rivieren. Tegen 2015 wil Europa immers dat onze rivieren beantwoorden aan de Kaderrichtlijn Water. Dat is nog maar één jaar om actie te ondernemen...

We zijn blij dat ook dit jaar mensen de weg vonden naar onze Big Jump, om te tonen dat ze geven om waterkwaliteit en het belang hiervan voor de toekomst. Er waren ongeveer 25 springers en zo'n 50 toeschouwers. Ook de stand van de KU Leuven met diverse visaquaria kon op veel bijval rekenen.

Hopelijk tot volgend jaar?

Thomas Vandenberghe

Dordrecht

De Ronde van Bertem op 11.11.2014

Onverschrokken reporter Gootjee Liezemans hield zich aan zijn goed voornemen van bijna een jaar geleden en klopte in verband met de Ronde van Bertem op 11.11.2014 nog eens aan bij Annelies Wouters.

GL: Ha, Annelies, is er nieuws over de Ronde van Bertem?

Annelies: Hangt er van af wat je nieuws noemt, Gootjee. We wandelen die dag ongeveer 22 km door en rond Bertem. Veel variatie in het landschap: we trekken door diepe holle wegen maar ook over een plateau met fenomenale vergezichten; we komen voorbij het 'Pompstation Meerbeek' maar ook voorbij een kasteelpark met waarschijnlijk de oudste en zeker de grootste kolonie roeken uit de regio: een tachtigtal broedparen in drie deelkolonies.

GL: Ok, ok, Annelies, ik ben al overtuigd! Zeg nog eens wanneer en waar ik jullie kan vinden?

Annelies: We vertrekken **om 10u** op het **Dorpsplein van Bertem**, dat is voor wie van Leuven komt links van de Tervuursesteenweg (je kan er met bus 316 of 616 geraken). **Rond de middag** genieten we van onze picnic (zelf mee te brengen) in café Trullekeshoeve, Dorpstraat 470 in **Leefdaal**. Aan dat café vertrekken we **om 13u30** voor de tweede helft van de tocht (en ook daar geraak je met bus 316 of 616). Je kan dus zowel een halve als een hele dag meewandelen (en je kan met de bus pendelen tussen de verschillende plekken van afspraak).

GL: Afsgesproken, Annelies, en genoteerd!

SOLIDARITEITSDAG VOOR KITANGO

Kitango is een project dat door vrienden gedragen wordt om een kleine gemeenschap in Congo financieel te steunen.

We willen hun vooral helpen om zelfstandig in het leven te kunnen staan. Door er voor te zorgen dat de kinderen eten hebben, naar school kunnen gaan, door te studeren een beroep kunnen uitoefenen, zo kunnen ze dus voor hun eigen onderhoud zorgen.

We bieden ook hulp aan een weeshuis daar ter plaatse. Af en toe is er wel iets te herstellen aan dat huis en de vele weeskinderen die daar verblijven kunnen zo toch degelijk onderdak hebben.

Dus iedereen van harte welkom op 9/11/2014 in zaal Pavo vanaf 13.30 tot 19.00 uur.

We bieden spaghetti, pannenkoeken, tombola en vanaf 14.30 uur een wandeling aan o.l.v. Jo Symons (natuurgids VHM)

9 november 2014
Familiedag t.v.v. 11u30
19u00

KITANGO

Pannenkoeken

zaal Pavo
Van den Bemptlaan
Heverlee

wandeling
14u30

Spaghetti

Kinder-
animatie

tombola

Zzzzomerkamp 2014

Geef mij maar hooi

Een week geen televisie, computer of andere afleidingen. Wel je uitleven in hartje natuur, lekker eten en tot rust komen om je batterijen weer helemaal op te laden. Dit was het jaarlijkse hooikamp in de Doode Bemde.

Zondag 20/07 – Verkennend fietstochtje

's Ochtends komen we traditiegetrouw samen in de Smidse. Omdat er heel wat nieuwe gezichten zijn, maken we een ommeetje langs de tramdijk zodat Piet wat over het reservaat kan vertellen. Na gehobbel over boomstronken en door modderplassen weten we alles over het beheer, het meanderen van de Dijle en weidebeekjuffers. We starten vandaag op Champetter. Met veel plezier bedelven we de reuzenbalsemien die de stookplaats omringen met gekraak onder het maaisel. Ondanks de nattigheid schiet het goed op, tegen de middag is het perceel al half afgeruimd. Als beloning duiken we de zwemvijver in. De attractie van dit jaar is een surfplank die er door een van de chaletbewoners is achter gelaten. In de namiddag geven we er een lap op en starten zelfs met een tweede hooiberg die gestaag groeit. Na het eten is het tijd voor het eerste potje Moefti van het kamp. Ambiance alom!

Maandag 21/07 – Overvliëgend en kruipend schoons

Op deze nationale feestdag blijven we gespaard van de 'drasj national' en werken de rest van Champetter af. Resultaat: een gigantische hooiberg! Tussendoor worden we verwend door overvliëgend schoons in de vorm van aalscholvers en reigers. En waar hoorden we ook al weer die goudvinken zingen? We vinden ook een enorme Spaanse vlag met haar lijfje dik van de eitjes. Na een welverdiende middagpauze met quiche proberen we ons via de sloot een weg te banen naar het zeggeveld bij de Toemaat. Met de karren blijkt dit onbegonnen werk, dus splitst het werkvolk zich op. Een eerste groep maakt de weg naast de sloot vrij, terwijl het tweede groepje nog het laatste restje op de Champetter afwerkt. Het is soms eenzaam vertoeven op de 'Lonely Mountain', maar mijn hooibergbeheer blijkt er toch nog steeds nodig te zijn. 's Avonds bezoeken we Zandgroeve Ganze-man waar we de nieuwe veedrinkbak aanschouwen en de conservator een woordje uitleg geeft over de maatregelen om de vroedmeesterpadden te beschermen. Hilde en Marie kruipen zelfs de zandhelling op, op zoek naar de diertjes.

Dinsdag 22/07 – Natte voeten

Vandaag laten we Champetter achter ons, want de doorgang naar de Toemaat is intussen vrijgemaakt. Fannes dochter Elise begon gisteren al aan de hooiberg bij de spoorlijn, zodat Stefaan en ik er vandaag aan kunnen verder werken. Het perceel is supernat en je moet soms van pol tot pol springen om droge voeten te houden. Mijn poging om mijn gescheurde laars te repareren met duct tape blijkt vruchteloos, maar aan de berg blijf ik gespaard van de meeste nattigheid. Marie is slimmer, ze roept de hulp in van Piet en zijn tube Tec7. Het hoogtepunt van de dag is een koppel rosse woelmuizen. We aanschouwen de twee vluchtende exemplaren en als ik Stefaan vraag of die bestjes ook kunnen zwemmen, duikt er meteen eentje het water in en zwemt de sloot over!

Woensdag 23/07 – Rustig-aan-dagje

Vandaag extra vroeg uit de veren om mee vogels te gaan ringen in Korbeek-Lo. Onderweg worden we beloond met mooie plaatjes van de zon die boven de nevelige velden opkomt. Terwijl we nog wat slaperig in onze ogen staan te wrijven, is Johan klaarwakker. Hij heeft al verschillende rondes achter de rug en aan het rek hangen bengelende zakjes. Een voor een komt de inhoud te voorschijn. Bosrietzanger, tjiftjaf, fitis, winterkoninkje, merel, koolmees, ze krijgen allemaal een ring om hun pootje waarvan het nummer nauwkeurig wordt genoteerd. Dit jaar verkijken we onze kans op een ijsvogel, al gaat Hilde wel drie keer terug naar het net om te kijken of er toch geen ingevlogen is. Na een stevig ontbijt werken we verder op het zeggeveld. De hooiberg neemt aan volume toe, terwijl de zon ongenadig brandt. In de namiddag vertrekken enkelen op fietstocht in de buurt (met een ijsje toe) en neemt de rest een welverdiende zwem- of rustpauze.

Tijdlingen

Donderdag 24/07 – Reporter op bezoek

Vandaag vliegen we er weer vol goede moed in. Simme en Florian werken mee aan de hooiberg om een kwaliteitsvolle oprijlaan te garanderen. Het zeggeveld geraakt stilletjes aan opgekuist, maar naast de spoorlijn ligt nog een hoop gemaaid riet en zegge op ons te wachten. Via een gammel brugje (dat we regelmatig moeten verstevigen) komen de karren af en aan met hooi van De Spie. Met de hulp van Staf en Rietje, en een verfrissende meloenpauze in de schaduw van de bomen, klaren we het karweitje. Op het heetst van de dag komt er een reporter van Het Nieuwsblad op bezoek, die met witte schoentjes aan polshoogte komt nemen van wat we aan het doen zijn. Ze ziet ons zwoegen in de zon en beschouwt ons een beetje als zotten, denk ik 😊. Enkele foto's en een praatje later, blaast ze de aftocht, maar schrijft er later toch een leuk artikeltje over. 's Avonds fietsen we naar Sint-Agatha-Rode waar we met succes bevers en muggen spotten. De vogels laten het een beetje afweten.

Vrijdag 25/07 – Hooi, hooi, hooi

Na een ochtendlijke muzikale noot van Simme met zijn viola da gamba, hebben we weer voldoende energie voor de laatste loodjes op De Spie. De oprijlaan wordt volgegooid, hooiberg klaar! De drie hooibergbeheerders mogen er trots op zijn. In de namiddag gaan we aan de slag bij het groot rietveld aan Pasteels. Het ligt er redelijk droog bij, de 'rode modder schade' blijft beperkt en met het vrachtwagenzeil gaat het snel. Met z'n tweetjes houden Simme en ik de hooitoestroom onder controle. Na het avondeten bespuiten we ons met muggenmelk en fietsen terug naar het reservaat waar Paul een mooi praatje houdt over nachtvinders. We zien er zelf maar weinig, maar kijken al vol ongeduld uit naar morgen.

Zaterdag 26/07 – We are family

We ontbijten wat vroeger zodat we naar de resultaten van de nachtvinderbakken kunnen gaan kijken, die achter het materiaalkot opgesteld staan op Pasteels. We komen ogen en oren tekort om al de verschillende beestjes te zien en hun namen te onthouden. Populierenpijlstaart, groot avondrood, gamma-uil, rozenblaadje, ja, zonder twijfel, allemaal nachtvinders! We kunnen er maar niet genoeg van krijgen, maar de plicht roept. Opnieuw in actie op het rietveld. Na de middag is ook deze klus geklaard en nemen we tijd voor een groepsfoto op de hooiberg. Danny zorgt nog even voor commotie omdat hij het zakje van zijn foto toestel kwijt was... in het hooi! Gelukkig is het snel teruggevonden en vetrekken we opgelucht naar de Smidse (of naar de zwembijver). De barbecue smaakt des te beter na een weekje werken. Hilde en Mie, jullie verwennen ons te veel!

Zondag 27/07 – Reuzenbalsemienstrijd

Op deze laatste dag van het kamp staat niet het 'bestrijden' van hooi of riet centraal, maar wel de exoot reuzenbalsemien. Deze eenjarige ziet er weliswaar mooi uit met lichtroze tot paarse bloemen en verspreidt een bedwelmende geur, maar hij palmt de oevers van de Dijle alsmaar meer in. Alles in een keer aanpakken is onbegonnen werk, daarom nemen we de oever langs het pad aan het oude materiaalkot onder handen. De werkmannen hebben dit reeds gemaaid, de reuzenbalsemien bijeenharken en afvoeren naar de hoop op Vonckx is de boodschap. Mij leek het dat de muggen vandaag ook samenspande met de exoten, want wie wonder boven wonder door de week gespaard was gebleven van de muggen, moet er nu ook aan geloven. Eindstand: een mooi opgeruimde oever, maar wel minstens 25 beten per persoon! Een jeukend souvenir van weer een fantastisch kamp 😊.

Kristien Vermaelen (tekst en foto's)

Van maandag 3 november 2014 tot vrijdag 3 april 2015

KOESTERSOORTEN in het DIJLELAND

biodiversiteit in Vlaams - Brabant

foto: Yves Adams

foto: Lars Soerink

foto: Rollin Verlinde

foto: Yves Adams

foto: Yves Adams

foto : Yves Adams

foto: Rollin Verlinde

foto: Yves Adam

foto: Iris Gilliard

foto: Iris Gilliard

foto: Iris Gilliard

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

foto: Yves Adams

33ste educatief project 2014 - 2015